НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ХІМІЇ ВИСОКОМОЛЕКУЛЯРНИХ СПОЛУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Інституту хімії
високомолекулярних сполук НАН України
протокол № 10 від «24» вересня 2026 р.

Голова Вченої ради Інституту хімії
високомолекулярних сполук НАН України
доктор хімічних наук

_____ Олександр БРОВКО

ПОЛОЖЕННЯ
про систему забезпечення академічної доброчесності в Інституті хімії високомолекулярних сполук Національної академії наук України

Київ 2026

І. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає загальні засади формування, функціонування та розвитку системи забезпечення академічної доброчесності в Інституті хімії високомолекулярних сполук Національної академії наук України (далі – ІХВС НАН України).

1.2. Положення розроблено з метою формування внутрішньої політики академічної доброчесності, запобігання порушенням академічної доброчесності, виявлення таких порушень, розгляду повідомлень про їх вчинення, прийняття відповідних рішень та реалізації заходів реагування.

1.3. Для цілей цього Положення академічна діяльність охоплює наукову, науково-педагогічну, педагогічну, викладацьку діяльність; навчальну діяльність здобувачів освіти; освітню діяльність; створення, виконання та оцінювання проєктів у сфері освіти і науки; створення, рецензування, наукове редагування академічних творів; вступні випробування; присудження наукових ступенів, присвоєння вчених звань, обрання дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів Національної академії наук України; здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти; атестацію наукових працівників; державну атестацію наукових установ у частині провадження ними наукової і науково-технічної діяльності; здійснення наукової і науково-технічної експертизи у частині, що здійснюється ІХВС НАН України або за її участю.

Дія цього Положення поширюється на суб’єктів академічної діяльності, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», які провадять академічну діяльність в ІХВС НАН України або беруть участь у процедурах, заходах чи діяльності, що здійснюються ІХВС НАН України або за його участі, а саме: науково-педагогічних, наукових працівників, інших учених, здобувачів освіти, вступників, учасників та організаторів конкурсів, експертів у сфері освіти і науки, суб’єктів освітньої діяльності, суб’єктів наукової діяльності.

1.4. Система забезпечення академічної доброчесності в ІХВС НАН України ґрунтується на цінностях і принципах академічної доброчесності, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», зокрема на чесності, довірі до результатів академічної діяльності, повазі до честі і гідності членів академічної спільноти, цінуванні різноманіття думок, повазі до прав інтелектуальної власності інших осіб, справедливості, відповідальності, стійкості у доброчесному провадженні академічної діяльності, рішучості у формуванні та захисті культури академічної доброчесності, пріоритетності забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення, відкритості інформації про правила академічної доброчесності,

нульовій толерантності до порушень академічної доброчесності, повазі до результатів академічної діяльності інших осіб та уникненні конфлікту інтересів.

1.5. Правову основу цього Положення становлять Конституція України, Закон України «Про академічну доброчесність», закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», інші закони України та акти законодавства, прийняті на їх виконання, міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана в установленому порядку, Статут НАН України, Етичний кодекс ученого України, статут ІХВС НАН України та внутрішні акти.

Це Положення не регулює відносини щодо набуття, здійснення та захисту особистих немайнових і майнових авторських та/або суміжних прав.

1.6. У цьому Положенні терміни «автор», «академічна доброчесність», «академічний твір», «внутрішній акт», «джерело інформації», «навчальна робота», «суб'єкти академічної діяльності», «уповноважений орган», «уповноважена особа» вживаються у значеннях, наведених у статті 1 Закону України «Про академічну доброчесність».

Інші терміни застосовуються у значеннях, визначених законодавством у сфері освіти, науки та науково-технічної діяльності.

1.7. Для зручності застосування цього Положення враховується, що відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» академічним твором є твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проєкту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішнім актом установи.

1.8. Для зручності застосування цього Положення враховується, що відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» навчальною роботою є результат виконання здобувачем освіти навчального завдання чи навчальних завдань, відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, пластичній, цифровій чи іншій формі.

ІІ. Мета, завдання та складові системи забезпечення академічної доброчесності

2.1. Метою системи забезпечення академічної доброчесності є створення в ІХВС НАН України належних організаційних, правових, інформаційних, процедурних та етичних умов для доброчесного здійснення академічної діяльності, забезпечення довіри до її результатів, запобігання порушенням академічної доброчесності та належного реагування на такі порушення.

2.2. Основними завданнями системи забезпечення академічної доброчесності є: формування внутрішньої політики установи щодо академічної

доброчесності; визначення правил доброчесної академічної, наукової, експертної, видавничої та освітньо-наукової діяльності; встановлення вимог до створення, оприлюднення, виконання, подання, рецензування, перевірки та оцінювання академічних творів і навчальних робіт у частині забезпечення академічної доброчесності; запобігання порушенням академічної доброчесності; визначення порядку формування, повноважень та відповідальності уповноважених органів і уповноважених осіб; забезпечення процедури розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності; гарантування прав заявників, осіб, щодо яких розглядаються повідомлення, та інших учасників відповідних процедур; організація перевірки повідомлень про порушення академічної доброчесності особами, які претендують на посади наукових, а за наявності відповідних посад в установі – науково-педагогічних і педагогічних працівників.

2.3. Система забезпечення академічної доброчесності в ІХВС НАН України включає: внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності; вимоги до створення, оприлюднення, виконання та оцінювання академічних творів і навчальних робіт у частині забезпечення академічної доброчесності; заходи, спрямовані на формування і утвердження культури академічної доброчесності; порядок формування, повноваження та відповідальність Комісії з питань академічної доброчесності або іншого уповноваженого органу; повноваження та відповідальність уповноваженої особи з питань академічної доброчесності – у разі її визначення внутрішнім актом ІХВС НАН України; процедуру розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності; порядок прийняття рішень про застосування заходів реагування; порядок оскарження рішень; систему документування, зберігання, оприлюднення та аналізу матеріалів, пов’язаних із забезпеченням академічної доброчесності; моніторинг стану дотримання академічної доброчесності в ІХВС НАН України.

2.4. Система забезпечення академічної доброчесності в ІХВС НА України ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», цим Положенням та іншими внутрішніми актами ІХВС НА України. Правила академічної доброчесності визначають належну поведінку суб’єктів академічної діяльності під час провадження наукової, освітньо-наукової, експертної, видавничої, конкурсної та іншої академічної діяльності.

ІІІ. Внутрішня політика академічної доброчесності

3.1. Внутрішня політика академічної доброчесності ІХВС НАН України спрямована на забезпечення доброчесності, прозорості, відповідальності та

якості академічної діяльності, що здійснюється в ІХВС НА України або за його участі.

3.2. Основними завданнями внутрішньої політики академічної доброчесності є формування сталої культури доброчесної академічної поведінки, мінімізація можливостей для порушення академічної доброчесності, запобігання і врегулювання конфліктів інтересів, забезпечення довіри до результатів академічної діяльності, а також формування поваги до честі та гідності людини.

3.3. Внутрішня політика академічної доброчесності реалізується шляхом: затвердження внутрішніх актів з питань академічної доброчесності; визначення уповноважених органів і уповноважених осіб; запровадження процедур перевірки академічних творів і навчальних робіт; забезпечення належного рецензування, експертизи та оцінювання академічних творів; оприлюднення правил академічної доброчесності на офіційному веб-сайті установи; регулярного проведення інформаційних, консультативних і просвітницьких заходів; розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності; застосування заходів реагування відповідно до закону та внутрішніх актів ІХВС НА України; періодичного перегляду та оновлення внутрішніх актів з питань академічної доброчесності.

3.4. ІХВС НАН України забезпечує відкритість і доступність інформації про правила академічної доброчесності, порядок подання повідомлень про можливі порушення, склад і повноваження Комісії з питань академічної доброчесності, а також інші документи, необхідні для належного функціонування системи академічної доброчесності.

IV. Правила академічної доброчесності та обов’язки суб’єктів академічної діяльності

4.1. Суб’єкти академічної діяльності, на яких поширюється дія цього Положення, зобов’язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами у сфері освіти і науки, цим Положенням та іншими внутрішніми актами ІХВС НАН України.

4.2. Наукові працівники, інші вчені, експерти, рецензенти, наукові керівники, консультанти та інші особи, які беруть участь у науковій, науково-технічній, науково-організаційній, експертній, видавничій або освітньо-науковій діяльності установи, зобов’язані:

забезпечувати прозорість наукового дослідження шляхом зазначення достовірної інформації про первинні дані, методи, матеріали, джерела інформації, порядок проведення і результати дослідження;

аналізувати надійність і достовірність вихідної інформації та раніше отриманих наукових результатів;

формулювати висновки і рекомендації на основі належних доказів і фактів;

чітко розмежовувати результати власної академічної діяльності та результати академічної діяльності інших осіб;

належно зазначати джерела інформації, авторство, співавторство та внесок кожного співавтора;

не допускати академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, приписування авторства, відчуження авторства, недоброчесного використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, та інших порушень академічної доброчесності;

повідомляти про обставини, що можуть свідчити про реальний або потенційний конфлікт інтересів;

доброчесно здійснювати рецензування, експертизу, оцінювання, наукове керівництво, консультування та участь у конкурсних, атестаційних, дисертаційних і видавничих процедурах.

4.3. Здобувачі освіти, аспіранти, докторанти та інші особи, які виконують навчальні роботи або беруть участь в освітньо-наукових процедурах ІХВС НАН України, зобов’язані:

самостійно виконувати навчальні завдання, крім випадків, коли інше прямо дозволено умовами відповідного завдання;

належно зазначати джерела інформації, використані під час підготовки академічних творів і навчальних робіт;

не використовувати недозволену допомогу, технічні засоби або джерела інформації;

не подавати чужі результати академічної діяльності як власні;

доброчесно використовувати результати, згенеровані штучним інтелектом, із зазначенням факту такого використання у випадках і порядку, визначених законом та внутрішніми актами установи;

дотримуватися правил академічного письма, цитування, посилання на джерела та оформлення академічних творів і навчальних робіт.

4.4. Особи, які здійснюють рецензування, експертизу, наукове редагування, оцінювання академічних творів, навчальних робіт, проєктів, дисертацій, монографій, статей, звітів чи інших результатів академічної діяльності, зобов’язані діяти неупереджено, добросовісно, конфіденційно, уникати конфлікту інтересів і не використовувати отримані матеріали у власних інтересах або в інтересах третіх осіб.

4.5. Участь суб’єктів академічної діяльності у конкурсах, атестаціях, обранні на посади, присудженні премій, грантів, наукових ступенів, присвоєнні

вчених звань та інших академічних процедурах здійснюється з дотриманням принципів рівності, прозорості, неупередженості, добросовісності, належної фіксації рішень та запобігання конфлікту інтересів.

V. Суб'єкти забезпечення академічної доброчесності

5.1. Забезпечення академічної доброчесності в ІХВС НАН України здійснюється керівником, вченою радою, Комісією з питань академічної доброчесності або іншим уповноваженим органом, уповноваженою особою з питань академічної доброчесності – у разі її визначення, керівниками наукових та інших структурних підрозділів, науковими керівниками, консультантами, рецензентами, експертами, редакційними колегіями наукових видань ІХВС НАН України, спеціалізованими вченими радами, утвореними в ІХВС НАН України, а також іншими особами в межах їхніх повноважень і функцій.

5.2. Керівник ІХВС НАН України:

забезпечує організаційні умови для функціонування системи забезпечення академічної доброчесності;

вносить на розгляд вченої ради проєкти внутрішніх актів з питань академічної доброчесності;

забезпечує утворення та діяльність Комісії з питань академічної доброчесності або іншого уповноваженого органу;

у випадках, передбачених Законом України «Про академічну доброчесність» та/або внутрішніми актами ІХВС НАН України, приймає рішення про утворення уповноваженого органу або призначення уповноваженої особи для розгляду відповідного повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності;

організовує оприлюднення внутрішніх актів установи з питань академічної доброчесності;

забезпечує обов'язкову реєстрацію повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності у порядку, визначеному цим Положенням та Додатком 1 до нього;

організовує перевірку повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності особами, які претендують на посади наукових і науково-педагогічних працівників;

розглядає рішення, висновки та рекомендації Комісії або іншого уповноваженого органу;

у випадках, передбачених Законом України «Про академічну доброчесність» та/або внутрішніми актами ІХВС НАН України, приймає рішення про застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності, зокрема у разі визнання особою факту порушення академічної

доброчесності, а також забезпечує виконання рішень уповноваженого органу або уповноваженої особи в межах своєї компетенції.

5.3. Вчена рада ІХВС НАН України:

затверджує внутрішні акти ІХВС НАН України з питань академічної доброчесності;

утворює постійно діючу Комісію з питань академічної доброчесності як уповноважений орган ІХВС НАН України або визначає іншу модель функціонування уповноваженого органу / уповноваженої особи відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» і статуту ІХВС НАН України;

заслуховує інформацію про стан забезпечення академічної доброчесності;

розглядає пропозиції щодо вдосконалення внутрішніх актів і процедур;

може виступати органом оскарження рішень Комісії або іншого уповноваженого органу у порядку, визначеному законом та внутрішніми актами ІХВС НАН України.

5.4. ІХВС НАН України може забезпечувати розгляд повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності через: 1) постійно діючу Комісію з питань академічної доброчесності; 2) уповноважену особу з питань академічної доброчесності; 3) інший уповноважений орган, утворений або визначений у випадках і порядку, передбачених Законом України «Про академічну доброчесність» та внутрішніми актами ІХВС НАН України.

Внутрішній акт ІХВС НАН України має чітко визначати обраний порядок організації розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності.

5.5. Комісія з питань академічної доброчесності є колегіальним уповноваженим органом ІХВС НАН України, який забезпечує розгляд повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності, встановлення наявності або відсутності факту порушення академічної доброчесності, підготовку рішень, а також розроблення рекомендацій щодо запобігання таким порушенням.

5.6. Статус, склад, порядок формування, повноваження та організація роботи Комісії визначаються Положенням про Комісію з питань академічної доброчесності, наведеним у Додатку 2 до цього Положення.

5.7. Керівники структурних підрозділів забезпечують дотримання правил академічної доброчесності в межах відповідних підрозділів, сприяють інформуванню працівників про внутрішні акти установи, у разі надходження до них повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності невідкладно передають такі повідомлення для реєстрації у порядку, визначеному цим Положенням і Додатком 1 до нього, а також організовують виконання рішень Комісії в частині, що належить до їхньої компетенції.

5.8. Наукові керівники, консультанти, рецензенти та експерти зобов'язані доброчесно виконувати покладені на них функції, запобігати конфлікту інтересів, повідомляти про обставини, які можуть вплинути на їхню неупередженість, та не допускати недоброчесного оцінювання академічних творів, навчальних робіт і результатів академічної діяльності.

5.9. Вищий орган самоврядування здобувачів освіти ІХВС НАН України, за його наявності, бере участь у погодженні політик, заходів і процедур забезпечення академічної доброчесності в частині, що стосується здобувачів освіти.

VI. Вимоги до створення, подання, перевірки та оцінювання академічних творів і навчальних робіт

6.1. Академічні твори і навчальні роботи, створені, подані, рекомендовані до друку, оприлюднені, виконані, перевірені або оцінені в ІХВС НАН України, мають відповідати вимогам Закону України «Про академічну доброчесність», інших актів законодавства, внутрішніх актів ІХВС НАН України, редакційних політик відповідних видань, стандартів академічного письма, правил цитування та посилання на джерела інформації.

6.2. Під час створення академічного твору автор зобов'язаний дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, забезпечувати достовірність наведеної інформації, не допускати фабрикації чи фальсифікації даних, належно зазначати джерела інформації та/або авторів результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб, якщо такі результати використані в академічному творі. Посилання на джерело інформації має здійснюватися у спосіб, що дає змогу виокремити власний внесок автора серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб. У разі наведення припущень або недоведених тверджень про це має бути зазначено в академічному творі.

6.3. В оприлюдненому академічному творі зазначаються всі його автори, а також, у випадках і порядку, визначених законодавством, внутрішніми актами ІХВС НАН України, редакційною політикою видавця або правилами відповідної академічної процедури, інші особи, які брали участь у роботі над ним, зокрема шляхом надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів, розрахунків, перекладу тощо, із зазначенням характеру внеску кожної з таких осіб. У разі використання автором у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів про це має бути зазначено в новому академічному творі.

6.4. У випадках, визначених законодавством, тексти прийнятих до захисту в ІХВС НАН України дисертацій, кваліфікаційних робіт, підписані

кваліфікованим електронним підписом, оприлюднюються до їх захисту у машинозчитувальному форматі, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації та з дотриманням вимог законодавства, зокрема положення про Національний репозитарій академічних текстів.

6.5. Не допускається оприлюднення або подання академічного твору, що містить академічний плагіат, самоплагіат, фабрикацію, фальсифікацію, приписування авторства, відчуження авторства, недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, або інші порушення академічної доброчесності.

6.6. У разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це в академічному творі або супровідних матеріалах із зазначенням методики генерування та/або посиланням на відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення відповідних академічних творів, визначених установою, видавцем, умовами конкурсу чи іншої академічної процедури.

6.7. Автор академічного твору / навчальної роботи подає декларацію автора академічного твору / навчальної роботи за формою, визначеною Додатком 7 до цього Положення, якщо інше не передбачено спеціальними правилами відповідної процедури.

6.8. Академічні твори, які видаються ІХВС НАН України, оприлюднюються у заснованих ІХВС НАН України виданнях або у виданнях, рекомендованих ІХВС НАН України до друку, використовуються під час присудження наукового ступеня чи проходять інші академічні процедури в ІХВС НАН України, підлягають перевірці на відсутність ознак порушення академічної доброчесності у порядку, визначеному цим Положенням, Порядком розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності та іншими внутрішніми актами ІХВС НАН України.

6.9. Вимоги цього розділу застосовуються також до навчальних робіт здобувачів освіти у разі їх створення, виконання, перевірки або оцінювання в ІХВС НАН України.

6.10. Перевірка академічного твору або навчальної роботи може здійснюватися шляхом аналізу тексту, використання спеціалізованого програмного забезпечення, експертної оцінки, редакційного аналізу, порівняння з оприлюдненими джерелами, аналізу первинних даних або іншими способами, які дають змогу встановити наявність чи відсутність ознак порушення академічної доброчесності.

6.11. Результати перевірки академічного твору / навчальної роботи у випадках, визначених законом, внутрішніми актами ІХВС НАН України або

правилами відповідної академічної процедури, фіксуються у спосіб, визначений внутрішніми актами ІХВС НАН України або правилами відповідної академічної процедури, зокрема шляхом оформлення довідки за формою, наведеною у Додатку 8 до цього Положення, звіту програмної перевірки, висновку відповідальної особи, відмітки в редакційній картці, протоколі засідання, матеріалах конкурсної, атестаційної, дисертаційної, видавничої чи іншої академічної процедури або в іншому документі, що підтверджує проведення такої перевірки.

6.12. Виявлення технічного збігу тексту саме по собі не є достатньою підставою для висновку про порушення академічної доброчесності. Під час оцінки результатів перевірки мають враховуватися характер збігів, наявність посилань, добросовісність цитування, жанр академічного твору, використання загальновідомих формулювань, нормативних текстів, сталих наукових понять і методичних описів.

6.13. У разі виявлення ознак можливого порушення академічної доброчесності матеріали передаються до Комісії, іншого уповноваженого органу або уповноваженої особи для розгляду в порядку, визначеному цим Положенням та Порядком розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності.

VII. Академічна доброчесність у видавничій, експертній та конкурсній діяльності

7.1. ІХВС НАН України забезпечує академічну доброчесність у видавничій діяльності шляхом затвердження та оприлюднення правил подання, рецензування, перевірки, редагування, опублікування, відкликання академічних творів і розгляду інформації про можливі порушення академічної доброчесності в опублікованих творах.

7.2. Редакційна колегія наукового видання ІХВС НАН України зобов’язана забезпечувати доброчесне рецензування, запобігання конфлікту інтересів, перевірку поданих матеріалів на наявність ознак порушення академічної доброчесності, належне документування редакційних рішень та інформування авторів про підстави відмови в опублікуванні або відкликання академічного твору.

7.3. У разі виявлення ознак порушення академічної доброчесності в академічному творі, поданому для опублікування, редакція або видавець може відмовити в опублікуванні такого твору, повідомити автора про підстави відмови та, за наявності достатніх підстав, передати матеріали до Комісії.

7.4. У разі встановлення факту академічного плагіату в оприлюдненому академічному творі такий академічний твір підлягає відкликанню відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність»; у випадках, передбачених

законом, редакція або видавець також може оприлюднити повідомлення про виправлення, застереження або інше редакційне рішення.

7.5. Особи, які здійснюють експертну діяльність, рецензування, наукове редагування, оцінювання наукових і науково-технічних проєктів, дисертацій, монографій, статей, звітів чи інших академічних творів, зобов'язані діяти неупереджено, добросовісно, конфіденційно, уникати конфлікту інтересів і не використовувати отримані матеріали у власних інтересах або в інтересах третіх осіб.

7.6. Під час проведення конкурсів, атестацій, обрання на посади, оцінювання результатів наукової діяльності, присудження премій, грантів чи інших академічних процедур ІХВС НАН України забезпечує рівність учасників, прозорість критеріїв, належну фіксацію рішень, запобігання конфлікту інтересів та можливість оскарження рішень у визначеному порядку.

7.7. Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності особою, яка претендує на зайняття посади наукового працівника, підлягає перевірці на засадах, визначених статтею 37 Закону України «Про академічну доброчесність», з урахуванням правил відповідної конкурсної процедури.

VIII. Порушення академічної доброчесності

8.1. Порушенням академічної доброчесності є дія чи бездіяльність суб'єкта академічної діяльності, передбачена Законом України «Про академічну доброчесність» або спеціальними законами.

8.2. Ознаки порушення академічної доброчесності визначаються статтею 17 Закону України «Про академічну доброчесність» та враховуються Комісією або іншим уповноваженим органом / уповноваженою особою під час розгляду повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності, оцінки доказів і прийняття рішення про наявність або відсутність такого порушення.

8.3. Види порушень академічної доброчесності визначаються Законом України «Про академічну доброчесність» та спеціальними законами. До таких порушень належать: відчуження авторства; академічний плагіат; приписування авторства; самоплагіат; фабрикація; фальсифікація; недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом; недоброчесне оцінювання; несамостійне виконання завдання; недозволена допомога; академічний саботаж; схиляння до порушення академічної доброчесності; інституційні порушення академічної доброчесності. Інші види порушень академічної доброчесності можуть визначатися законом.

8.4. Суб'єкт академічної діяльності вважається таким, що допустив порушення академічної доброчесності, лише у разі встановлення такого факту

відповідно до процедур, визначених Законом України «Про академічну доброчесність» та/або внутрішнім актом, прийнятим відповідно до цього Закону.

8.5. Встановлення факту порушення академічної доброчесності є виключним повноваженням уповноваженого органу або уповноваженої особи.

8.6. Кваліфікація дій або бездіяльності особи як порушення академічної доброчесності здійснюється Комісією з питань академічної доброчесності, іншим уповноваженим органом або уповноваженою особою, визначеними внутрішніми актами ІХВС НАН України, на підставі всебічного, повного й неупередженого дослідження матеріалів, пояснень, доказів і обставин відповідної справи з урахуванням ознак порушень, визначених законом.

IX. Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності

9.1. Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки порушення академічної доброчесності, має право подати повідомлення у письмовій паперовій або електронній формі Комісії, іншому уповноваженому органу, уповноваженій особі або керівнику ІХВС НАН України.

9.2. Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності підлягає обов'язковій реєстрації у порядку, визначеному цим Положенням та Додатком 1 до нього.

9.3. Подання, реєстрація, попередній розгляд, розгляд по суті, прийняття рішення та оскарження рішень за повідомленнями про можливі порушення академічної доброчесності здійснюються відповідно до Порядку розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, що є Додатком 1 до цього Положення.

X. Гарантії прав учасників процедури розгляду повідомлень

10.1. Розгляд повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності здійснюється з дотриманням принципів і основних правил реагування на порушення академічної доброчесності, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», зокрема обов'язковості і своєчасності реагування, неупередженого та недискримінаційного ставлення до осіб, стосовно яких надійшло повідомлення, обов'язковості встановлення вини особи, співмірності порушення і заходів реагування, притягнення до академічної відповідальності виключно за діяння, які на момент їх вчинення порушували встановлені вимоги чи заборони, та прозорості процедур розгляду повідомлень.

10.2. Особа, щодо якої розглядається повідомлення, має право особисто або через свого представника: бути поінформованою про початок процедури розгляду повідомлення; бути поінформованою про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду повідомлення; ознайомлюватися з усіма

матеріалами щодо порушення нею академічної доброчесності та надавати до них зауваження; надавати усні і письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання; брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності; заявляти про конфлікт інтересів; отримати примірник рішення; оскаржити рішення у встановленому порядку.

10.3. Заявник має право отримати інформацію про реєстрацію повідомлення, рішення про початок розгляду або залишення повідомлення без розгляду, бути запрошеним на засідання Комісії у разі потреби, надавати додаткові пояснення і матеріали, а також отримати інформацію про результат розгляду в межах, що не порушує права інших осіб та вимоги законодавства про захист інформації.

10.4. Член Комісії, уповноважена особа, експерт або інша особа, залучена до розгляду, зобов'язані заявити самовідвід у разі наявності реального чи потенційного конфлікту інтересів або інших обставин, які можуть поставити під сумнів їхню неупередженість.

10.5. Забороняється переслідування, тиск або інші негативні наслідки щодо особи, яка добросовісно подала повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності або надала інформацію в межах розгляду такого повідомлення.

XI. Заходи реагування на порушення академічної доброчесності

11.1. Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є виховні заходи, притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності, реагування на порушення академічної доброчесності при проведенні конкурсів та інституційні заходи реагування.

11.2. Заходи реагування застосовуються відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність», спеціальних законів у сфері освіти і науки, статуту наукової установи, цього Положення, Порядку розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, правил відповідної академічної процедури, трудового законодавства, редакційних політик та інших внутрішніх актів ІХВС НАН України.

11.3. Заходи реагування мають відповідати принципам, визначеним Законом України «Про академічну доброчесність»: обов'язковості і своєчасності реагування, неупередженості, обов'язковості встановлення вини, співмірності порушення і заходів реагування, притягнення до академічної відповідальності виключно за діяння, які на момент їх вчинення порушували встановлені вимоги чи заборони, та прозорості процедур.

11.4. Академічна відповідальність полягає у застосуванні до особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності, санкцій, визначених Законом

України «Про академічну доброчесність» та спеціальними законами у сфері освіти і науки. Санкція за порушення академічної доброчесності застосовується лише у випадках, на підставах і в порядку, передбачених законом та внутрішніми актами, прийнятими відповідно до закону.

11.5. До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій. ІХВС НАН України не може застосовувати санкції, не передбачені законом, спеціальними законами у сфері освіти і науки або належним чином затвердженим внутрішнім актом, прийнятим відповідно до закону.

11.6. Якщо встановлене порушення стосується дисертаційної процедури, присудження наукового ступеня, присвоєння вченого звання, видавничої діяльності, конкурсу, атестації, експертизи або іншої спеціальної академічної процедури, Комісія передає висновок, оформлений за формою, наведеною у Додатку 5 до цього Положення, і матеріали до органу або посадової особи, уповноважених приймати рішення у відповідній процедурі згідно із законом і внутрішніми актами ІХВС НАН України.

11.7. Якщо повідомлення стосується наявності в академічному творі академічного плагіату, фальсифікації або фабрикації, а відповідний академічний твір був підставою чи враховувався під час присудження особі наукового ступеня, ступеня вищої освіти або присвоєння вченого звання, таке повідомлення розглядається з урахуванням спеціальних вимог статті 40 Закону України «Про академічну доброчесність».

11.8. У випадках, передбачених статтею 40 Закону України «Про академічну доброчесність», уповноважений орган розглядає повідомлення протягом шести місяців з дня його отримання та приймає рішення про позбавлення особи відповідного ступеня, кваліфікації чи звання або про відмову у такому позбавленні. Таке рішення оприлюднюється на офіційному веб-сайті ІХВС НАН України протягом п’яти робочих днів з дня його прийняття та може бути оскаржене у порядку і строки, визначені законом.

11.9. Застосування заходу реагування не звільняє особу від інших видів юридичної відповідальності у випадках, передбачених законом. Відсутність судового рішення або рішення іншого уповноваженого органу щодо притягнення особи до іншого виду відповідальності не є перешкодою для розгляду питання щодо порушення особою академічної доброчесності відповідно до закону.

11.10. Рішення про притягнення особи до академічної відповідальності має бути обґрунтованим, ухваленим на підставі доказів, повно і всебічно досліджених у процесі розгляду повідомлення, або на підставі визнання особою факту порушення академічної доброчесності, та має містити інформацію про

конкретний вид порушення академічної доброчесності і санкцію за таке порушення.

XII. Оскарження рішень

12.1. Особа, стосовно якої встановлено факт порушення академічної доброчесності та прийнято рішення про притягнення її до академічної відповідальності, а також особа, яка подала повідомлення, мають право оскаржити таке рішення у порядку, визначеному законодавством та внутрішніми актами ІХВС НАН України.

12.2. Скарга подається до вченої ради ІХВС НАН України або іншого органу оскарження, визначеного внутрішнім актом ІХВС НАН України, протягом тридцяти календарних днів з дня оприлюднення рішення, а якщо рішення відповідно до закону або внутрішнього акту ІХВС НАН України не підлягає оприлюдненню – з дня отримання його копії або витягу з нього, якщо інший строк не встановлено законом чи правилами відповідної академічної процедури.

12.3. Рішення Комісії про встановлення факту порушення академічної доброчесності та/або притягнення особи до академічної відповідальності набирає чинності з дня його оприлюднення, а в разі його оскарження – з дня оприлюднення рішення суб'єкта розгляду скарги, якщо інше не встановлено законом щодо окремої академічної процедури.

12.4. За результатами розгляду скарги орган оскарження може залишити рішення без змін; змінити рішення; скасувати рішення і прийняти нове; скасувати рішення і направити матеріали на новий розгляд.

12.5. Скарга може бути залишена без розгляду у випадках, визначених законом та внутрішнім актом ІХВС НАН України, зокрема якщо вона подана особою, яка не має права на оскарження, подана після спливу встановленого строку без клопотання про його поновлення або не містить відомостей, необхідних для її розгляду.

12.6. Рішення за результатами розгляду скарги доводиться до відома заявника, особи, щодо якої розглядалось повідомлення, Комісії та інших заінтересованих осіб у межах, необхідних для виконання такого рішення.

XIII. Документування, зберігання матеріалів, моніторинг та оприлюднення

13.1. Матеріали, пов'язані із забезпеченням академічної доброчесності, підлягають належному документуванню, обліку та зберіганню відповідно до законодавства, номенклатури справ установи та внутрішніх правил діловодства.

13.2. До матеріалів справи можуть входити повідомлення, матеріали перевірки, копії академічних творів, результати програмної перевірки,

пояснення, заперечення, докази, протоколи засідань, висновки, рішення, скарги та інші документи, що стосуються розгляду.

13.3. Інформація про внутрішні акти з питань академічної доброчесності, порядок подання повідомлень, склад Комісії, контактні дані уповноваженої особи та інші необхідні відомості оприлюднюються на офіційному веб-сайті ІХВС НАН України.

13.4. Рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та/або притягнення особи до академічної відповідальності, рішення за результатами розгляду скарги та інші рішення, що відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» підлягають оприлюдненню, розміщуються на офіційному веб-сайті ІХВС НАН України. Оприлюднення здійснюється з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних та інформації з обмеженим доступом, в обсязі, необхідному для виконання вимог закону.

13.5. Комісія щороку готує узагальнену інформацію про стан забезпечення академічної доброчесності в ІХВС НАН України, типові ризики, кількість і характер розглянутих повідомлень, прийняті рішення та пропозиції щодо вдосконалення внутрішніх актів і процедур.

13.6. Це Положення набирає чинності з дня його затвердження вченою радою установи, якщо інше не визначено рішенням про його затвердження.

13.7. Зміни до цього Положення вносяться у порядку, встановленому для його затвердження.

Додаток 1
до Примірного положення про систему
забезпечення академічної доброчесності
в ІХВС НАН України

ПОРЯДОК
розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності в Інституті хімії високомолекулярних сполук Національної академії наук України

І. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає процедуру ініціювання, реєстрації, попереднього розгляду, розгляду по суті, прийняття рішення та оскарження рішень за повідомленнями про можливі порушення академічної доброчесності в ІХВС НАН України.

1.2. Порядок застосовується до повідомлень, що стосуються можливих порушень академічної доброчесності під час створення, виконання, подання, рецензування, перевірки, оприлюднення, оцінювання або використання академічних творів і навчальних робіт, проведення експертиз, конкурсів, атестацій, дисертаційних, видавничих, освітньо-наукових та інших академічних процедур.

1.3. Розгляд повідомлення здійснює Комісія з питань академічної доброчесності або інший уповноважений орган / уповноважена особа, визначені внутрішніми актами ІХВС НАН України.

1.4. Розгляд повідомлення здійснюється з дотриманням принципів і основних правил реагування на порушення академічної доброчесності, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», цього Положення та внутрішніх актів ІХВС НАН України.

ІІ. Подання і реєстрація повідомлення

2.1. Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності може бути подане за формою, наведеною у Додатку 3 до цього Положення, або в іншій письмовій паперовій чи електронній формі через канцелярію ІХВС НАН України, надіслане поштою або подане в електронній формі на офіційну електронну адресу ІХВС НАН України / Комісії / уповноваженої особи.

2.2. Повідомлення може бути подане заявником особисто або через представника. Повідомлення може супроводжуватися копіями документів, посиланнями на джерела, результатами порівняльного аналізу текстів,

матеріалами програмної перевірки, скриншотами, витягами з баз даних, копіями листування або іншими матеріалами, які можуть бути перевірені.

2.3. Повідомлення має містити: прізвище, ім’я, по батькові заявника та контактні дані, якщо заявник бажає отримати відповідь; відомості про особу, щодо якої подається повідомлення; опис обставин; зазначення можливого виду порушення; докази або посилання на джерела; перелік доданих матеріалів; дату подання.

2.4. Анонімне повідомлення може бути розглянуте, якщо воно містить конкретні фактичні дані, які можуть бути перевірені, і стосується академічного твору, навчальної роботи, процедури або рішення, що належить до компетенції установи.

2.5. Повідомлення реєструється у день його надходження або не пізніше наступного робочого дня за формою, визначеною Додатком 4 до цього Положення. Після реєстрації повідомлення передається голові Комісії, керівнику іншого уповноваженого органу, уповноваженій особі або директору ІХВС НАН України відповідно до внутрішнього розподілу повноважень.

2.6. У разі якщо до ІХВС НАН України надійшло повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності директором ІХВС НАН України, крім порушень, що розглядаються відповідно до статті 40 Закону України «Про академічну доброчесність», таке повідомлення не розглядається Комісією ІХВС НАН України по суті. Заявнику невідкладно роз’яснюється порядок подання такого повідомлення до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти відповідно до статті 39 Закону України «Про академічну доброчесність». За згодою заявника або у випадках, передбачених законом, таке повідомлення може бути направлене до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

ІІІ. Первинний розгляд повідомлення

3.1. Якщо повідомлення надійшло директору ІХВС НАН України, крім випадку, передбаченого пунктом 2.6 цього Порядку, директор протягом трьох робочих днів приймає одне з таких рішень: про надсилання відповідного повідомлення до Комісії або уповноваженої особи; про утворення уповноваженого органу або призначення уповноваженої особи та надсилання до нього/неї відповідного повідомлення; про притягнення особи до академічної та/або дисциплінарної відповідальності у випадку, визначеному частиною сьомою статті 37 Закону України «Про академічну доброчесність», з підстав та в порядку, визначених внутрішніми актами.

3.2. Комісія або уповноважена особа протягом десяти робочих днів з дня надходження повідомлення до Комісії / уповноваженої особи ухвалює рішення

про початок розгляду повідомлення або про залишення повідомлення без розгляду.

3.3. Повідомлення може бути залишене без розгляду, якщо наведена у ньому інформація не містить фактичних даних, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності; обставини не можуть бути перевірені; питання не належить до компетенції ІХВС НАН України; повідомлення є повторним і не містить нових обставин; заявник не усунув недоліки повідомлення, якщо йому було надано строк для такого усунення.

3.4. Про рішення щодо початку розгляду або залишення повідомлення без розгляду заявник повідомляється у письмовій або електронній формі, якщо його контактні дані відомі.

3.5. Особі, стосовно якої надійшло повідомлення, надсилається або надається копія повідомлення та не пізніш як за три робочі дні до дати розгляду повідомлення інформація про дату, час і місце його розгляду.

IV. Підготовка матеріалів до розгляду

4.1. Після прийняття рішення про початок розгляду формується справа, до якої долучаються повідомлення, додані матеріали, результати первинної перевірки, копії академічних творів, навчальних робіт, пояснення та інші документи.

4.2. Комісія має право витребувати у структурних підрозділів, редакційних колегій, спеціалізованих вчених рад, служб установи або інших осіб документи та інформацію, необхідні для розгляду повідомлення.

4.3. Особа, щодо якої подано повідомлення, має право подати письмові пояснення, заперечення, докази, клопотання про залучення експерта, про відвід члена Комісії, про проведення розгляду за її участю або без такої участі.

4.4. За потреби Комісія може залучати експертів, фахівців з відповідної галузі знань, фахівців з бібліометрії, редакційної справи, інформаційних технологій або інших осіб, необхідних для об’єктивного розгляду.

4.5. Експерт або інша залучена особа має бути попереджена про обов’язок неупередженості, конфіденційності, недопущення конфлікту інтересів та належного поводження з матеріалами справи.

V. Розгляд повідомлення по суті

5.1. Розгляд повідомлення здійснюється на засіданні Комісії або в іншій формі, визначеній внутрішнім актом, з обов’язковим забезпеченням права особи, щодо якої розглядається повідомлення, надати пояснення та докази.

5.2. На засідання Комісії можуть бути запрошені заявник, особа, щодо якої подано повідомлення, її представник, експерти, керівник структурного

підрозділу, редактор видання, науковий керівник, рецензент, секретар спеціалізованої вченої ради або інші особи, інформація яких має значення для розгляду.

5.3. Неявка особи, належним чином повідомленої про дату, час і місце розгляду, не перешкоджає розгляду повідомлення, якщо від неї не надійшло обґрунтоване клопотання про перенесення розгляду.

5.4. Під час розгляду Комісія досліджує повідомлення, академічний твір, навчальну роботу або інші матеріали, результати перевірки, письмові й усні пояснення, висновки експертів, документи та інші докази.

5.5. У разі визнання факту порушення академічної доброчесності особою, стосовно якої розглядається повідомлення, перевірка і дослідження доказів не проводяться. Визнання факту порушення академічної доброчесності враховується під час визначення санкції, крім випадку, якщо санкція визначена законом.

5.6. Розгляд повідомлення і прийняття рішення про наявність або відсутність порушення академічної доброчесності мають бути завершені у строк, що не перевищує шести місяців з дня реєстрації повідомлення, якщо інше не передбачено законом.

5.7. На засіданні Комісії ведеться протокол. У протоколі зазначаються дата, час і місце засідання, склад присутніх, питання порядку денного, стислий зміст пояснень, результати голосування, прийняті рішення та інші обставини, що мають значення для розгляду повідомлення.

VI. Рішення за результатами розгляду

6.1. За результатами розгляду повідомлення Комісія, інший уповноважений орган або уповноважена особа приймає одне з таких рішень: про відсутність порушення академічної доброчесності; про наявність порушення академічної доброчесності; про наявність ознак порушення та необхідність передачі матеріалів до іншого органу або посадової особи; про завершення розгляду без встановлення факту порушення академічної доброчесності у зв’язку з відсутністю предмета розгляду або неможливістю встановити істотні обставини.

6.2. Рішення Комісії, іншого уповноваженого органу або уповноваженої особи про притягнення особи до академічної відповідальності має бути мотивованим і містити: дату, місце та номер рішення; склад Комісії або відомості про інший уповноважений орган / уповноважену особу, які прийняли рішення; стислий зміст повідомлення; встановлені обставини; докази, на яких ґрунтується рішення, або відомості про визнання особою факту порушення академічної доброчесності; оцінку пояснень і заперечень; конкретний вид порушення

академічної доброчесності; санкцію за таке порушення або рекомендацію щодо її застосування; порядок і строк оскарження.

6.3. Рішення Комісії підписується головою та секретарем Комісії. У разі прийняття рішення іншим уповноваженим органом або уповноваженою особою таке рішення підписується відповідно головою і секретарем такого органу або уповноваженою особою. Член Комісії чи іншого уповноваженого органу, який не згоден із рішенням, має право викласти окрему думку, що долучається до матеріалів справи.

6.4. Примірник рішення або витяг з нього надсилається заявнику, особі, щодо якої розглядалося повідомлення, керівнику наукової установи та іншим особам у межах, необхідних для виконання рішення, з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних та інформації з обмеженим доступом.

6.5. Якщо рішення передбачає застосування заходів, які належать до компетенції директора ІХВС НАН України, вченої ради, редакційної колегії, спеціалізованої вченої ради або іншого органу, Комісія, інший уповноважений орган або уповноважена особа надсилає їм рішення і матеріали, необхідні для подальшого реагування.

VII. Оскарження рішення

7.1. Рішення Комісії може бути оскаржене особою, стосовно якої прийнято рішення, особою, яка подала повідомлення, або іншою особою, права чи законні інтереси якої порушено таким рішенням.

7.2. Скарга подається до органу оскарження, визначеного Примірним положенням або внутрішнім актом ІХВС НАН України, протягом тридцяти календарних днів з дня оприлюднення рішення, а якщо рішення відповідно до закону або внутрішнього акту ІХВС НАН України не підлягає оприлюдненню – з дня отримання його копії або витягу з нього, якщо інший строк не встановлено законодавством чи правилами відповідної академічної процедури.

7.3. У скарзі зазначаються рішення, що оскаржується, обґрунтовані заперечення щодо нього, обставини, які, на думку скаржника, не були враховані або були оцінені неправильно, а також вимоги скаржника.

7.4. Орган оскарження розглядає скаргу з дотриманням принципів неупередженості, обґрунтованості та забезпечення права особи бути почутою.

7.5. За результатами розгляду скарги орган оскарження може залишити рішення без змін, змінити його, скасувати і прийняти нове рішення, скасувати і направити матеріали на новий розгляд.

7.6. Скарга може бути залишена без розгляду у випадках, визначених законом та внутрішнім актом установи, зокрема якщо вона подана особою, яка

не має права на оскарження, подана після спливу встановленого строку без клопотання про його поновлення або не містить відомостей, необхідних для її розгляду.

VIII. Зберігання матеріалів

8.1. Матеріали розгляду повідомлення зберігаються у справі Комісії або в іншому визначеному структурному підрозділі відповідно до правил діловодства та номенклатури справ ІХВС НАН України.

8.2. Доступ до матеріалів справи надається учасникам процедури в обсязі, необхідному для реалізації їхніх прав, з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних, службової інформації та іншої інформації з обмеженим доступом.

8.3. Узагальнена інформація про розглянуті повідомлення може використовуватися для підготовки щорічного звіту, удосконалення внутрішніх актів, проведення навчальних і просвітницьких заходів, за умови недопущення безпідставного розголошення персональних даних.

IX. Особливості розгляду повідомлень щодо академічних творів, на підставі чи з урахуванням яких присуджено ступінь або присвоєно вчене звання

9.1. Повідомлення щодо наявності в академічному творі академічного плагіату, фальсифікації або фабрикації, якщо такий академічний твір був підставою чи враховувався під час присудження наукового ступеня, ступеня вищої освіти або присвоєння вченого звання, подається до закладу освіти або наукової установи, в якому/якій відповідний ступінь було присуджено або звання присвоєно, чи до його/її правонаступника. У разі відсутності правонаступника таке повідомлення надсилається до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

9.2. Уповноважений орган установи розглядає таке повідомлення протягом шести місяців з дня його отримання та за результатами розгляду приймає рішення про позбавлення особи відповідного ступеня, кваліфікації чи звання або про відмову у такому позбавленні у разі невстановлення академічного плагіату, фальсифікації чи фабрикації.

9.3. Рішення, прийняте за результатами розгляду повідомлення, передбаченого цим розділом, оприлюднюється на офіційному веб-сайті ІХВС НАН України протягом п’яти робочих днів з дня його прийняття. Рішення уповноваженого органу про позбавлення або про відмову у позбавленні наукового ступеня, вченого звання, а також бездіяльність уповноваженого органу у випадку неухвалення рішення протягом строку, визначеного законом,

можуть бути оскаржені до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протягом тридцяти календарних днів з дня оприлюднення рішення чи спливу відповідного строку. Рішення уповноваженого органу, прийняте за результатами розгляду рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, може бути оскаржене до вищого колегіального органу управління установи у порядку і строки, визначені статтею 40 Закону України «Про академічну доброчесність».

9.4. Рішення про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації, вченого звання набирає чинності у порядку, визначеному статтею 40 Закону України «Про академічну доброчесність».

Додаток 2
до Примірного положення про систему
забезпечення академічної доброчесності
в ІХВС НАН України

ПОЛОЖЕННЯ
про Комісію з питань академічної доброчесності Інституту хімії високомолекулярних сполук Національної академії наук України

І. Загальні положення

1.1. Комісія з питань академічної доброчесності є колегіальним уповноваженим органом ІХВС НАН України, утвореним для забезпечення розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності, встановлення наявності або відсутності факту порушення академічної доброчесності, підготовки висновків, прийняття рішень і надання рекомендацій щодо запобігання таким порушенням.

1.2. Комісія у своїй діяльності керується Конституцією України, Законом України «Про академічну доброчесність», іншими законами України, Статутом НАН України, Етичним кодексом ученого України, статутом ІХВС НАН України, Примірним положенням про систему забезпечення академічної доброчесності, цим Положенням та іншими внутрішніми актами ІХВС НАН України.

1.3. Комісія діє відповідно до цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, визначених законом, а також принципів і основних правил реагування на порушення академічної доброчесності, передбачених Законом України «Про академічну доброчесність».

1.4. Комісія підзвітна вченій раді ІХВС НАН України в частині організаційного забезпечення функціонування системи академічної доброчесності, але є самостійною у розгляді конкретних повідомлень і прийнятті рішень за результатами такого розгляду.

ІІ. Склад і порядок формування Комісії

2.1. Кількісний склад Комісії визначається вченою радою ІХВС НАН України з урахуванням чисельності працівників, структури, наявності аспірантури, докторантури, спеціалізованих вчених рад, наукових видань та інших академічних процедур. Рекомендований склад Комісії – від п’яти до дев’яти осіб.

2.2. До складу Комісії можуть входити наукові працівники ІХВС НАН України, представники вченої ради, представники структурних підрозділів, фахівці з науково-організаційної, редакційної, видавничої, освітньо-наукової роботи, а також представники аспірантів, докторантів або молодих вчених – за наявності відповідного органу самоврядування.

2.3. До складу Комісії не можуть бути включені особи, щодо яких у встановленому порядку встановлено факт порушення академічної доброчесності, протягом строку дії застосованої санкції, а якщо строк дії санкції не визначено – протягом одного року з дня набрання чинності відповідним рішенням, якщо інший строк не встановлено законом або рішенням уповноваженого органу.

2.4. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються або затверджуються вченою радою ІХВС НАН України, якщо інше не передбачено статутом чи рішенням про утворення Комісії.

2.5. Строк повноважень Комісії становить три роки, якщо інший строк не визначений рішенням вченої ради. Особа може бути повторно включена до складу Комісії.

2.6. Повноваження члена Комісії можуть бути припинені достроково у разі подання ним заяви, припинення трудових відносин з ІХВС НАН України, набрання чинності рішенням про встановлення факту порушення ним академічної доброчесності, неучасті у двох поспіль засіданнях Комісії без поважних причин, наявності конфлікту інтересів, що має постійний характер і перешкоджає участі в роботі Комісії, або інших підстав, визначених внутрішніми актами ІХВС НАН України.

ІІІ. Повноваження Комісії

3.1. Комісія здійснює попередній розгляд повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності; приймає рішення про початок розгляду або залишення повідомлення без розгляду; розглядає повідомлення по суті; встановлює наявність або відсутність порушення; готує висновки, рішення та рекомендації.

3.2. Комісія має право отримувати від структурних підрозділів, посадових осіб, редакційних колегій, спеціалізованих вчених рад, авторів, рецензентів, експертів та інших осіб документи, пояснення, матеріали і відомості, необхідні для розгляду повідомлення.

3.3. Комісія має право залучати експертів, фахівців відповідної галузі знань, фахівців із застосування спеціалізованого програмного забезпечення, бібліотечних, інформаційних, видавничих та інших працівників ІХВС НАН України.

3.4. Комісія готує пропозиції щодо вдосконалення внутрішніх актів, процедур перевірки академічних творів і навчальних робіт, правил рецензування, видавничих політик, заходів з популяризації академічної доброчесності.

3.5. Комісія щороку готує узагальнену інформацію про стан забезпечення академічної доброчесності в ІХВС НАН України та подає її директору і вченій раді ІХВС НАН України.

IV. Права та обов'язки членів Комісії

4.1. Член Комісії має право брати участь у засіданнях, обговоренні матеріалів, постановці питань особам, запрошеним на засідання, вносити пропозиції щодо порядку розгляду, голосувати з питань порядку денного, висловлювати окрему думку.

4.2. Член Комісії зобов'язаний діяти неупереджено, об'єктивно і добросовісно; не розголошувати інформацію, отриману під час розгляду; заявляти про конфлікт інтересів; не використовувати матеріали справи у власних інтересах або в інтересах третіх осіб; дотримуватися строків і процедур, визначених внутрішніми актами.

4.3. Голова Комісії організовує роботу Комісії, скликає засідання, формує порядок денний, головує на засіданнях, забезпечує підписання рішень і подання матеріалів директору ІХВС НАН України або вченій раді.

4.4. Секретар Комісії забезпечує реєстрацію матеріалів, підготовку засідань, повідомлення учасників, ведення протоколів, оформлення рішень, зберігання матеріалів справ і облік рішень Комісії.

V. Організація роботи Комісії

5.1. Формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть проводитися очно, дистанційно або у змішаному форматі з використанням засобів електронної комунікації, якщо це забезпечує ідентифікацію учасників, можливість обговорення та фіксацію прийнятих рішень.

5.2. Засідання Комісії є правомочним, якщо в ньому бере участь більше половини її затвердженого складу, якщо інший кворум не визначено внутрішнім актом установи.

5.3. Рішення Комісії приймаються більшістю голосів присутніх членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови засідання, якщо інше не передбачено внутрішнім актом ІХВС НАН України.

5.4. Член Комісії не бере участі у розгляді питання і голосуванні, якщо щодо нього наявний реальний чи потенційний конфлікт інтересів. Питання про відвід або самовідвід вирішується Комісією без участі відповідного члена Комісії.

5.5. На засіданнях Комісії ведеться протокол. Протокол підписують голова і секретар засідання. До протоколу можуть додаватися окремі думки членів Комісії, письмові пояснення учасників, висновки експертів та інші матеріали.

VI. Рішення Комісії

6.1. Комісія за результатами розгляду приймає рішення про наявність або відсутність порушення академічної доброчесності, рішення про залишення повідомлення без розгляду, рішення про передачу матеріалів іншому органу або посадовій особі, а також інші рішення, необхідні для реалізації її повноважень.

6.2. Рішення Комісії оформлюється письмово за формою, визначеною Додатком 6 до цього Положення. Рішення має бути мотивованим, чітким, зрозумілим і придатним для виконання.

6.3. Рішення Комісії підписується головою і секретарем Комісії. У разі відсутності голови рішення підписує заступник голови або інший головуючий на засіданні.

6.4. Рішення Комісії зберігаються у справах ІХВС НАН України та оприлюднюються у випадках, порядку і строки, визначені Законом України «Про академічну доброчесність» та внутрішніми актами ІХВС НАН України, з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних та інформації з обмеженим доступом.

Додаток 3
до Примірного положення про систему
забезпечення академічної доброчесності
в ІХВС НАН України

ФОРМА
повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності
До Комісії з питань академічної доброчесності Інституту хімії високомолекулярних сполук Національної академії наук України

№	Реквізит	Відомості
1	Прізвище, ім'я, по батькові заявника	
2	Посада / статус заявника	
3	Контактні дані заявника	
4	Особа, щодо якої подається повідомлення	
5	Посада / статус цієї особи	
6	Назва академічного твору / навчальної роботи / процедури / рішення, якого стосується повідомлення	
7	Опис обставин можливого порушення	
8	Можливий вид порушення академічної доброчесності	
9	Докази або джерела, які можуть бути перевірені	
10	Перелік доданих матеріалів	
11	Прохання заявника	

Підтверджую, що наведена в повідомленні інформація подається добросовісно, а додані матеріали є наданими для перевірки можливого порушення академічної доброчесності.

Дата: «___» _____ 20__ року Підпис: _____

Додаток 4
до Примірного положення про систему
забезпечення академічної доброчесності
в ІХВС НАН України

ФОРМА
реєстрації повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності

№	Реквізит	Відомості
1	Реєстраційний номер повідомлення	
2	Дата і час надходження повідомлення	
3	Спосіб подання повідомлення	паперова форма / електронна форма / пошта / інше
4	Заявник	
5	Контактні дані заявника	
6	Особа, щодо якої подано повідомлення	
7	Предмет повідомлення	
8	Короткий зміст повідомлення	
9	Перелік доданих матеріалів	
10	Відповідальний за первинний розгляд	
11	Граничний строк первинного розгляду	
12	Рішення за результатами первинного розгляду	
13	Дата повідомлення заявника	
14	Примітки	

Відповідальна особа за реєстрацію: _____ / _____

Дата: «___» _____ 20__ року

Додаток 5
до Примірного положення про систему
забезпечення академічної доброчесності
в ІХВС НАН України

ФОРМА
висновку за результатами перевірки / розгляду повідомлення
Інституту хімії високомолекулярних сполук
Національної академії наук України

ВИСНОВОК №____
за результатами перевірки / розгляду повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності

№	Реквізит	Зміст
1	Дата і місце складення висновку	
2	Підстава для перевірки / розгляду	
3	Склад Комісії / відповідальна особа	
4	Заявник	
5	Особа, щодо якої проводилася перевірка / розгляд	
6	Академічний твір / навчальна робота / процедура / рішення, якого стосується перевірка	
7	Короткий зміст повідомлення	
8	Матеріали, що досліджувалися	
9	Пояснення учасників процедури	
10	Встановлені обставини	
11	Оцінка доказів	
12	Кваліфікація можливого порушення	
13	Висновок про наявність / відсутність порушення	
14	Пропозиції щодо заходів реагування	
15	Додатки до висновку	

Голова Комісії / відповідальна особа: _____ / _____
Секретар Комісії: _____ / _____
Члени Комісії: _____ / _____

Додаток 6
до Примірного положення про систему
забезпечення академічної доброчесності
в ІХВС НАН України

ФОРМА
рішення Комісії з питань академічної доброчесності
Інституту хімії високомолекулярних сполук
Національної академії наук України

РІШЕННЯ
Комісії з питань академічної доброчесності
№____ від «___» _____ 20__ року

№	Реквізит	Зміст
1	Предмет розгляду	
2	Склад Комісії, який брав участь у розгляді	
3	Особи, запрошені на засідання	
4	Короткий зміст повідомлення	
5	Встановлені обставини	
6	Докази, покладені в основу рішення, або відомості про визнання особою факту порушення академічної доброчесності	
7	Оцінка пояснень і заперечень	
8	Конкретний вид порушення академічної доброчесності / висновок про відсутність порушення	
9	Рішення Комісії	встановити / не встановити факт порушення; залишити повідомлення без розгляду; передати матеріали іншому органу; інше
10	Санкція або рекомендація щодо застосування заходу реагування	
11	Порядок і строк виконання рішення	

12	Порядок і строк оскарження рішення	
13	Відомості про окрему думку члена Комісії	

Голова Комісії: _____ / _____

Секретар Комісії: _____ / _____

З рішенням ознайомлено: _____ / _____

Додаток 7
до Примірного положення про систему
забезпечення академічної доброчесності
в ІХВС НАН України

ДЕКЛАРАЦІЯ АВТОРА
АКАДЕМІЧНОГО ТВОРУ / НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

Я, _____,
автор / співавтор академічного твору / навчальної роботи: _____
_____
підтверджую, що:

цей академічний твір / цю навчальну роботу створено мною особисто або у співавторстві із зазначеними співавторами з належним відображенням внеску кожного автора;

в академічному творі / навчальній роботі належним чином зазначено використані джерела інформації, цитати, ідеї, результати, дані, тексти, зображення, таблиці, схеми, інші матеріали інших авторів;

академічний твір / навчальна робота не містить академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, приписування авторства, відчуження авторства або інших порушень академічної доброчесності;

повторне використання власних раніше оприлюднених результатів, якщо таке мало місце, належним чином зазначене в академічному творі / навчальній роботі або супровідних матеріалах;

використання об’єктів, згенерованих штучним інтелектом, якщо таке мало місце, зазначене в академічному творі / навчальній роботі або супровідних матеріалах із зазначенням методики генерування та/або посиланням на відповідну комп’ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення відповідного академічного твору / навчальної роботи;

усі фактичні дані, результати досліджень, статистична інформація, джерела та висновки подані добросовісно і можуть бути перевірені в межах відповідної академічної процедури.

Я надаю згоду на перевірку академічного твору / навчальної роботи на наявність ознак порушення академічної доброчесності відповідно до внутрішніх актів ІХВС НАН України. У разі виявлення недостовірності наведених у цій декларації відомостей мені відомо про можливість застосування заходів

реагування, передбачених законодавством та внутрішніми актами ІХВС НАН України.

Дата: «___» _____ 20__ року Підпис автора: _____

Для співавторів:

№	ПІБ співавтора	Опис внеску	Підпис

Додаток 8
до Примірного положення про систему
забезпечення академічної доброчесності
в ІХВС НАН України

ДОВІДКА
про перевірку академічного твору / навчальної роботи на ознаки порушення академічної доброчесності

№	Реквізит	Зміст
1	Назва академічного твору / навчальної роботи	
2	Вид академічного твору / навчальної роботи	дисертація / монографія / стаття / препринт / звіт / експертний висновок / навчальна робота / інше
3	Автор / співавтори	
4	Підрозділ / видання / процедура, для якої подано твір / роботу	
5	Дата подання твору / роботи на перевірку	
6	Підстава перевірки	
7	Спосіб перевірки	програмний засіб / експертна перевірка / редакційний аналіз / інше
8	Назва програмного засобу або метод перевірки	
9	Дата проведення перевірки	
10	Короткий результат перевірки	
11	Виявлені ознаки можливого порушення академічної доброчесності	
12	Пояснення щодо технічних збігів / нормативних текстів / сталих формулювань	
13	Висновок відповідальної особи	ознаки порушення не виявлено / виявлено ознаки, що потребують додаткового розгляду
14	Рекомендовані подальші дії	
15	Додатки	звіт програмної перевірки / порівняльна таблиця / інші матеріали

Відповідальна особа за перевірку: _____ / _____
Дата: «___» _____ 20__ року